

ELŐTERJESZTÉS a(z) napirendi ponthoz

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2022. június 28. napján tartandó ülésére

Tárgy: Javaslát a KLÍMABARÁT TELEPÜLÉSEK SZÖVETSÉGE által kiírt pályázaton való részvételre

Előterjesztő: Tajti László polgármester

Készítette: Gregorné Kovács Hajnalka jegyző

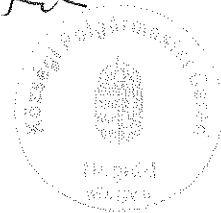
SZÓBELI ELŐTERJESZTÉS

(A pályázati program és Németh Éva tájékoztató anyaga az előterjesztéshez mellékelve)

Cered, 2022. június 24.

Tajti László
polgármester

A KLÍMABARÁT TELEPÜLÉSEK SZÖVETSÉGE A LIFE LOGOS 4 WATERS - LIFE20 CCA/HU/001604 CÍMŰ PROJEKT KERETÉBEN PÁLYÁZATI PROGRAMOT HIRDET MAGYARORSZÁG TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATAI SZÁMÁRA.

A PÁLYÁZAT CÉLJA:

A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében kiírásra kerülő pályázati programban olyan helyi, kisléptékű innovatív megoldásokat kívánunk támogatni, melyek elősegítik a települési alkalmazkodást a klímaváltozáshoz. A program önkormányzatok mellett a helyi közösségek, civil szervezetek aktív részvételével valósul meg. A pályázásnál előnyt jelent, ha a helyi lakosság mellett a helyi gazdasági szereplők által biztosított erőforrások (pénzügyi forrás, önkéntes munka, szakértelem) is bevonásra kerülnek. A pályázati program során a beérkezett kisléptékű, innovatív megoldások helyet kapnak a projekt keretében készülő jó gyakorlat gyűjteményben, mely megosztásra kerül más érdeklődő önkormányzatokkal is. A pályázati felhívás nyertesei részt vehetnek a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretén belül megvalósuló egyes rendezvényeken, külföldi tanulmányutakon, klíma workshopokon, pilot tréningeken és a nyári egyetemeken. A pályázati program célja a kisléptékű természetes vízmegtartással kapcsolatos beruházások szélesebb körű használatának az ösztönzése és támogatása a települési szintű éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban. A felhívás további célja, hogy felhívja a figyelmet a kisléptékű, költséghatékony megoldások használatának lehetőségére, és rávilágítson a széleskörű részvételen (a helyi közösség bevonásán) alapuló intézkedések sikerességére.

Ki jogosult pályázat benyújtására:

Magyarország települési önkormányzatai (GFO 321)

Mikor lehet benyújtani a pályázatot:

A pályázatokat 2022. április 1-től 2022. június 30-ig lehet benyújtani.

Milyen pályázatok támogathatóak:

Az önkormányzati pályázati program keretében olyan innovatív, újszerű ötleteket várunk, amelyek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, illetve a vízvisszatartást segítik elő helyi, kisléptékű önkormányzati projektek keretében. A programra az önkormányzatok saját ötleteikkel pályázhatnak, melyek a rendelkezésre álló költségkeret erejéig kerülnek támogatásra. Az elnyert összegből a nyertes önkormányzatok olyan kisléptékű saját akciót valósíthatnak meg, mint például rönkgát építése a településen áthaladó patak lefolyásának lassítása érdekében, esőkertek létesítése, lakossági esővízgyűjtő tartályok kialakítása/kiosztása, vagy közösségi faültetés megszervezése (őshonos fákból).

További információk a természetes vízmegtartó beruházásokról:

További ötleteket, információkat kaphatnak a természetes vízmegtartó beruházásokról angol nyelven [itt](#), továbbá magyar nyelven [itt](#).

Mekkora támogatási összeget lehet igényelni:

Egy nyertes önkormányzat minimum bruttó 700 000 forint, maximum bruttó 3 500 000 forint értékű támogatásban részesülhet. A támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül. A kiíró fenntartja a jogát, hogy a Pályázó által igényelt összegnél kisebb összegű támogatást ítéljen meg a nyertes önkormányzatnak.

Várhatóan hány projekt kap támogatást:

Tervezetten körülbelül 15 pályázó önkormányzat nyer támogatást a pályázati anyagában szereplő terveinek megvalósítására.

Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

A pályázat megvalósulásának időtartama a 2022. október 1. és 2023. június 30. közötti időszak.

Előnyt jelent a pályázat elbírálása során:

A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendeletben meghatározott kedvezményezett járások területéről történő pályázás, valamint, ha a tervezett projektet minél szélesebb körű társadalmi bevonás mellett kívánja a pályázó Önkormányzat megvalósítani. Továbbá előnyt jelent a pályázat elbírálása során, ha a pályázó önkormányzat minimum 5%-os önerő biztosítását vállalja.

Mennyi előleg igényelhető:

A pályázati program 50%-os előfinanszírozás keretében valósul meg. A második 50%-os támogatási összeg folyósítására, csak abban az esetben jogosult a nyertes pályázó önkormányzat, ha számlák ellenében hiánytalanul igazolja az első 50%-os előfinanszírozási keretösszeg, szabályszerű felhasználását. A pályázattal igényelhető támogatás 100%-os intenzitású, tehát vissza nem térítendő egyszeri támogatás, 50%-os mértékű támogatási előleg formájában.

Mekkora önerő kell a pályázathoz:

Nem szükséges önerő vagy saját forrás megléte a pályázathoz. A sikeres Pályázók a pontos támogatási összeggel a megvalósítást követően, a támogatási szerződésben szereplő módon és határidőig kötelesek elszámolni. Előnyt jelent ugyanakkor, amennyiben a Pályázó önkormányzat minimum 5%-os önerő biztosítását tudja vállalni.

Milyen dokumentumok szükségesek a pályázat benyújtásához:

- Előzetes szándéknyilatkozat a potenciális nyertes önkormányzat polgármesterének részéről
- A Pályázó által kitöltött pályázati adatlap, amely elérhető [itt](#).
- Részletes költségterv arról, hogy a Pályázó pontosan milyen összeget milyen tevékenységre szeretne fordítani a megpályázott támogatási összegből. A költségterv minta elérhető [itt](#).
- A pályázati dokumentumok kizárólag magyar nyelven, PDF formátumban, online csatolva nyújthatóak be.

BENYÚJTÁSI HATÁRIDŐ: 2022. JÚNIUS 30. (CSÜTÖRTÖK) 23 ÓRA 59
PERC

További információk:

A teljes pályázati kiírás, a kitöltendő dokumentumok és az adatvédelmi nyilatkozat elérhető [itt](#).

További információkért kérjük, forduljanak a Klimabarát Települések Szövetségének munkatársaihoz: Kiss Bence Álmoshoz (bence.kiss@klimabaratt.hu) és Porhajás Gábor Lászlóhoz (gabor.porhajass@klimabaratt.hu)

Pályázatukat az alábbi linke kattintva (info@klimabaratt.hu) tudják benyújtani. Kérjük, figyeljenek arra, hogy a pályázatukhoz szükséges minden dokumentumot **.PDF** kiterjesztésben csatolják!

A pályázati programot népszerűsítő kisfilm [itt](#) tekinthető meg.

Tárgy: Re: vizmegtartó pályázat

Feladó: László Tajti <tajtilaci1@gmail.com>

Dátum: 2022. 06. 22. 9:08

Címzett: Somoskőújfalu-Cered jegyző <jegyzo@cered.hu>

Kedves Németh Éva!

Köszönöm, a testület kedden megtárgyalja.

László Tajti <tajtilaci1@gmail.com> ezt írta (időpont: 2022. jún. 21., Ke 8:21):

Üdvözlettel:

Tajti László

06-20-443-8858

tajtilaci1@gmail.com

----- Forwarded message -----

Feladó: **Eva Nemeth** <evi.nemeth@yahoo.com>

Date: 2022. jún. 21., K, 0:41

Subject: vizmegtartó pályázat

To: tajtilaci1@gmail.com <tajtilaci1@gmail.com>

Tisztelt Polgármester úr,

Köszönöm, hogy átfutotta a pályázatot és azt, is hogy elviseli, hogy rengeteget vágok közbe, sajnálom, igyekszem odafigyelni erre (is).

Mellékletként csatoltam a vázlatként összeírt tervünket.

Legmagasabb költség a tófolia és geotextília, mely kb 1.300.000ft, az egyéb költségek 1.200.000ft ezek részletezését szívesen küldöm, amennyiben lát fantáziát a leirtakban.

A gépeket (pl.:markoló) és emberi munkaerőt - mi, a területen élők biztosítanánk (ezek nem is elszámolható költségek, természetesen nem terhelnék az önkormányzatot vele).

A pályázati anyag kizárólag elszámolható költségeket és számlával ellenőrizhető tételeket tartalmazna: 2.5 millióra pályáznánk (mint említettem ez munkaerő és gépek használata nélküli összeg) és leginkább anyagköltséget jelent.

Az egész tevékenység nem engedély köteles (zárt rendszer és nem lép át bizonyos méreteket) - bejelentések és esetleges terepszemlék a helyi önkormányzat hatáskörébe tartoznak.

Köszönettel

Németh Éva

Kérjük, részletezze maximum 7000 karakterben a tervezett projekt szakmai leírását egy rövid akcióterv formájában, melyben röviden bemutatja a projektet, továbbá kitér a projekt megvalósításának helyszínére, a projekt céljára és várható eredményeire!

Zárt rendszerű ökológiai víztisztító és vízmegtartó rendszer

Pályázati anyagunkban egy olyan mintarendszer kiépítését terveztük meg, mely a helyi igényeket elégíti ki, alacsony költségvetésű, maximálisan kihasználja az elérhető víz mennyiségét, a vizet szennyező anyagok fizikai és biológiai bontáson keresztül tisztulnak ki, a vízvezetés szivattyúk nélkül a gravitáció segítségével folynak össze (zéró energiabevitel elve – zéró emisszió) majd végül egy tóban gyűlik, ahol még nádgyökeres és aquaponiás tisztulási folyamaton is átesik a megtartott víz.

Az érintett terület 12-16 ember szürkevíz kibocsátását fogja teljesen lebontani (de méreteit tekintve becsléseink alapján 40-50 fős kistelepülés igényeit is ellátná) majd végül egy kb 90 m³ tóba folyik a tisztított víz, amely a szárazabb időszakokban tökéletesen megfelel kerti locsolásra, de előzetes tanulmányok alapján (forrás: <https://tudasportal.uninke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/16802/Elheto%20telepulesi%20jovokep%202020.pdf?sequence=1>) fürdésre is akár.

A tó illeszkedik a környezetébe, a vízmegtartásával további állatoknak biztosíthatunk életteret, ezzel is csökkentve a biodiverzitás rohamos hanyatlását. A felhasználandó növények mind helyi, őshonos és tájképbe illeszkedő fajták.

Ez egy olyan jó gyakorlati minta lehet, melyet a külterületeken, kistelepüléseken és tanyasi körökben helyi, elérhető anyagokkal és eszközökkel közösségek könnyen megvalósíthatnak és az alacsony költségek mellett (minimális fenntartási költségekkel) élhető alternatíva a csatornázás és a központosított víztisztítás helyett.

A keletkezett minimális fekete víz egy ülepítő tartályban teljesen külön rendszerben tárolódik és nem érintkezik vagy keveredik a szürkevízzel. Minimális a fekete víz termelés, mert komposzt wc-eket használunk, melyeket biomasszával és enzimes oltással semlegesítünk majd komposztálunk és végül évek alatt visszaforgatunk a talajba.

A víztisztítás lépései:

A háztartások kivezetett vize lebomló anyagokat tartalmaz, húsmentes és minimális olajhasználat, valamint biológiailag lebomló anyagokat használunk, ezért könnyen kivitelezhető ez a típusú víztisztítás. A szürkevíz zárt tartályú szűrése, zárt tartályú szagtalanítása, majd bélelt csatornában elvezetett, azaz zárt rendszerű, így sem a tisztítatlan, sem a tisztított víz nem folyik a talajvízbe.

1. Fázis: A házakból kifolyó szürke-víz először egy tartályba folyik, ahol megtörténik a darabos anyagok szűrése. A szürke víz legnagyobb szennyezési terhe szappanokból és a különböző háztartási mosó-, mosogató- és tisztogató szerekből származik. Ezt egy elsődleges rács szűrővel gyűjtjük, mely nagy részt ételmaradékokat tartalmaz (ezt a masszát biomasszához adva semlegesítjük szárazkomposztálással). Tehát az első tartályban fentmarad az esetleges darabos szennyezés.

2. Fázis A szürke-vízben lévő szappanok, mosó-, mosogató- és tisztító szerek szén-, oxigén-, és hidrogént tartalmazó nagy méretű, ún. makromolekulákból állnak. Ezek a nagy dipólus nyomatékkal rendelkező (ún. « poláris ») molekulák a talajrészecskékre nagyon hatásosan tapadnak (adszorbeálódnak). A helyben magától kifejlődő baktériumtenyészet ezeket a nagy molekulákat a talajban széndioxidra és vízre építi le. A mosószerekben jelenlévő, kén és foszfor eközben szulfát- és foszfát ionokká alakul. Ezek az ionok a talajban mindig nagy mennyiségben jelenlévő kalciummal egyszerűen kicsapódnak és oldhatatlan ásványi sók formájában az altalaj vizeit egyáltalán nem szennyezik.

A mi esetünkben a szagtalanítási fázis ki is hagyható lenne, de nem szeretnénk kihagyni mivel innen vezethetnénk a félig nyílt rendszerbe, ezért egy szagelvonási folyamatot is beiktatunk. A bontott anyagok közül a kénhidrogén illatára lehetünk a legérzékenyebbek. A levegőben már köbméterenként egy köbcentiméter (egy gyűszűnyi) kénhidrogén gáz, bár minden veszély nélkül, kellemetlen szagérzetet hoz létre. Az emésztett szürke-víz szagát egy nagyon egyszerű berendezéssel meg lehet szüntetni, vagy nagymértékben mérsékelni. A vizet egy kb. 200 literes tartályba kell vezetni, ahol egy díszmedence buborékolatóval, a szagot gyorsan elviselhető szintre lehet vinni. Ez a folyamat egyetlen része, ami igényel áramot, ezt napelemmel üzemeltethető pannellel oldjuk meg (napelemre levegőztető rendszerek 15-25.000ft között kaphatóak). Ehhez kellene a második tartály.

3. fázis a víz növényi tisztítása egy nyitott tetejű zárt aljú (tó fóliával bélelt csatornában) sás és növényi gyökérhálózat-rendszeren. Kisebb kiállításokkal kövekkel szórt aljzaton vezetjük végig a folyóvizet.

4. fázis a végső szénnel vegyített homokágyon történő átszivárogatás. (szén és homokot is a területről tudunk ingyen biztosítani, a kitermelt talaj nagy része a területen homok).

5. fázis végül a tóba szűrődik a víz, ahol újra nádgyökérzet és végül halak látják el a lebontást. A tó alján tó fóliával különítjük el a vizet a talajvíztől és előzzük meg a talajba történő elszivárgást. A tóból a talajba csak minőség ellenőrzés után (végezhető napi szinten egyszerű eszközökkel) esetleges locsolással kerül be, illetve visszapárologva a légtérbe és az esti órák során a természetes meder erdeje miatt a környezet hőhidat képez – minden este páras a völgy ezen szakasza. Ezt a hőmérsékletkülönbséget igyekszünk kihasználni a tó közelében kialakított permakultúra kertben - oda csapódik le a pára, azaz folyamatosan hűti és nedvesíti a környezetét ezzel is regulálva a klímaváltozás hőhullámait. A tóhoz szoktatott madarak továbbá egyszerűsítik a kert és a környezet rovar mentesítését is.

A terület minden pontja, minden lakóház vagy ház magasabban található a tó tervezett helyénél, így a gravitáció oldja meg a víz folyását.

A fenntartható környezetkímélő megoldások közül egy gyökér-tisztítási rendszer már működik Bugacpusztaházán, Krishna völgyben, de a nyugati országokban már bevett a kistérségek vizmegtartására alkalmazott módszer. Okai:

<https://www.agraroldal.hu/csatornarendszer.html>

Csak a gyökérszén viztisztítás is elégséges lenne ilyen felhasználási arányok mellett (<http://www.gyokerzonas.hu/>) de szeretnénk, ha a víz ami végül a tóban tárolódik biztosan nem okozna gondot a közelében folyó természetes pataknak sem. Amennyiben egy hirtelen eső során a vízszint megemelkedik, túlfolyik és a talajon keresztül beszivárog a patakba ilyen feltételek mellett tudjuk, hogy biztosan nem károsítja a vízminőséget.

Tervezett helyszín: Cered 0274 Természetes cím: 3123, Cered, Takácsházapuszta 2.

Tervezett látványterv:

Oktató anyagot, füzetet, weboldalt készítünk és videókkal illusztráljuk a folyamatot, hogy mások számára is könnyen elérhető legyen ez az eljárás.

Kiegészítések az önkormányzat részére:

Köszönjük szépen, a ránk szánt időt és figyelmet, de leginkább a nyitott és fenttartható jövőképet.

Egy ide tartozó fontos jogszabály: 500 m³ / év várható kibocsátás alatt az illetékes jegyzőhöz kell fordulni, tehát jegyzői hatáskör az engedélyezés - 72/1996. (V. 22.) kormányrendelet

A jelenleg hatályban lévő jogszabályok alapján magánszemélyeknek:

50 m³ víztérfogatnál kisebb, és 1,5 méternél alacsonyabb vízmélységű víztározó vagy kerti tó építéséhez nem kell építési engedélyt beszerezni

50-100 m³ víztérfogat között, vagy 1,5m vízmélység felett csak bejelentési kötelezettség terheli az építetőt az elsőfokú építési hatóság felé.

A tervezett tó nem lepi át a 100m³ vízterfogatot es tervezett legmélyebb pontja 125-140cm lesz.

Előzetes engedély nem kell tehát és minden lépés bejelentésköteles - a jegyző hatásköre.

Valamint természetesen egyeztetünk Kovács Péter helyi vadőrrel is és felvesszük a kapcsolatot a tájvédelem és a vízügy szakembereivel is (egyeztetve az ő javaslataikat figyelembe véve valósítjuk meg ezt a projektet) – pályázattal vagy anélkül.

Forrás a fitoremedáció folyamatáról:

http://zeus.nyf.hu/~tkgt/Honlap%202010%20jan%206/public_html/konyvek/fitoremediacio_simon2004.pdf